

Rinus Zwijnenburg, self-made plantenkenner, pionier op Texel

Wilt u in het kort vertellen wie u bent, hoe oud u bent en waar uw arbeidzaam leven uit bestond?

Ik ben Rinus Zwijnenburg, in 1936 geboren in Reeuwijk, in het buurtschap De Tempel, waar mijn vader Piet drie jaar daarvoor met een kwekerij was gestart. Het was in die tijd moeilijk om het hoofd boven water te houden. Vaak zei hij over die tijd: 'Jongen, al wilde je het voor niks geven dan raakte je het nog niet kwijt'.

Wat voor scholing/opleiding op dendrologisch gebied heeft u gehad?

De eerste klassen van de lagere school vielen net in oorlogstijd. Er waren dagen dat we niet naar school konden, in de winter waren er geen kolen voor de kachel. Er zijn zomers geweest dat we bij een boer op de deel les kregen omdat de school door de bezetter was gevorderd.

Dendrologische scholing heb ik niet gehad, alle kennis is door zelfstudie. Omdat er thuis geen geld was, waren er ook geen boeken in huis. Via Jan van der Smit kwam ik aan boeken, hij leende ze van Cor Verboom en ik mocht ze dan ook lezen.

Rinus en Corrie Zwijnenburg

Foto: archief Rinus Zwijnenburg

Waar komt de liefde/enthousiasme/passie voor het kwekersvak/dendrologie vandaan? Welke mensen hebben u geïnspireerd en zijn grote voorbeelden geweest?

De interesse voor alles wat groeit en bloeit heb ik van mijn vader meegekregen, maar ik had wel het verlangen om verder te kijken dan 'De Tempel'. Toen wij in 1952 met de kwekerij verhuisden naar het Rijnveld in Boskoop, haalde ik het in mijn hoofd om naar zee te gaan. Mijn vader vond het geen goed plan, maar als ik hem zou helpen tot hij klaar was met 'poten'* dan mocht ik gaan. Ik was toen 15 jaar, ging op de fiets naar Rotterdam om aan te monsteren. Deze bevlieging heeft precies één zeereis geduurd.

Maar de onrust bleef en een paar jaar later kon ik voor vijf maanden gaan werken op een kwekerij in Zwitserland. Ik heb daar veel geleerd van planten, maar ook mentaal heb ik veel geleerd. Deze periode heeft mij

de stimulans gegeven om voor het beroep van boomkweker te kiezen. De mensen die mij geïnspireerd hebben zijn in de eerste plaats mijn vader, maar ook Jan van der Smit, Dick van Gelderen, Roy Lancaster en bovenal Harry van de Laar. Van hem heb ik heel veel geleerd.

Voor welke planten heeft u een speciale passie en hoe is dat gekomen?

Dit is voor mij een moeilijke keuze, maar loofhoutgewassen in de ruimste zin van het woord hebben mijn voorkeur. In coniferen ben ik minder geïnteresseerd. Ook vaste planten, bolgewassen en niet te vergeten de wilde flora hebben mijn aandacht.

Hoe zag in grote lijnen uw dendrologische 'carrière' of dendrologische hobby er uit?

Alles wat ik in mijn jeugd op het gebied van plantenboeken kon lenen en bestuderen was mijn hobby, later heb ik de boeken zelf aangeschaft. De bezoeken aan collega-

kwekers en arboreta waren geweldige uitjes. Mijn hobby om iets nieuws te vinden door zaaïen of via mutaties uit de natuur leverde o.a. de volgende planten op die door ons zijn vernoemd: *Erica arborea* 'Estrella Gold', *Callua vulgaris* 'Roland Haagen', *Buddleja weyeriana* 'Sungold', *Clematis* 'Anita', *Colutea media* 'Copper Beauty', *Escallonia* 'Red Elf'.

Hoe kijkt u hierop terug? Heeft het u gegeven wat u graag wilde/verwachtte of heeft u daarin teleurstelling ervaren?

Het zal zo rond mijn 21ste geweest zijn dat ik samen met mijn vader een vennootschap onder firma (vof) vormde. Dit heeft geduurd tot mijn vader 65 jaar werd. Door deze samenwerking, en gelukkig een opgaande tijd en goede handel, werd het sortiment steeds groter. Ons sortiment was afgestemd op de Engelse markt. Toen de vraag daar minder werd zijn we ons meer gaan richten op tuincentra en particuliere handel. Ik kijk met een goed gevoel op deze samenwerking terug. Het enige minpuntje is dat onze twee dochters aandacht van hun vader tekort kwamen door

Colutea media 'Copper Beauty'

Foto: Rinus Zwijnenburg

de lange werkdagen. Gelukkig heeft mijn vrouw Corrie dit altijd geweldig opgevangen en denken ze met genoeg aan hun Boskoopse jeugd terug.

Wat was het aller-leukste of meest opmerkelijke dat u heeft meegemaakt?

Door het bedrijf en schoolgaande kinderen was het vaak niet mogelijk om samen op vakantie te gaan. Maar in 1968 kwam het er toch van. Op uitnodiging van vrienden met z'n vieren in een Dafje naar de Oostenrijkse bergen. Geweldig om daar de planten die je alleen uit de boeken kende, te zien groeien en bloeien!

De tweede bijzondere trip was in 2006 naar Canada: British Columbia en Vancouver Island.

Buddleja ×weyeriana 'Sungold'

Foto: Rinus Zwijnenburg

Ik hoorde wel altijd de verhalen van mijn overbuurman, Jan Fopma, maar om dit nu zelf te beleven en de planten te zien op hun natuurlijke standplaats o.a. *Viburnum edule*, *Sepherdia canadensis*, *Arctostaphylos rubra*, *Mahonia nervosa*, *Oplopanax horridus* etc. etc. was fantastisch!

Wat was het moeilijkste/vervelendste in uw herinnering?

Het vervelendste was dat er van overheidswege steeds meer regels en bemoeienis op ons afkwamen. Ik ging me er steeds meer aan ergeren. Mijn vader was in 1990 overleden en het onrustige kwam weer boven. Zodoende zijn wij in 1992 naar Texel verhuisd. Wij konden daar 2 ha land kopen, gelegen aan een bosrand, 1 ha hebben we geschikt gemaakt voor boomkwekerij. Het ging niet vanzelf, wat was die zandgrond zwaar vergeleken bij de Boskoopse grond. En wat een

onkruid de eerste jaren, maar na een paar jaar hadden we het aardig onder de knie. Zo zijn we tien jaar doorgegaan en hebben we, toen we allebei 65 waren, het land aan Staatsbosbeheer verkocht. Het waren tien intensieve jaren maar het was geweldig om dit samen te doen.

Heeft u nog een boeiende anekdote te vertellen?

Als jochie van 12 jaar mocht ik met mijn vader mee naar een lezing van professor Stomps op een vergadering van de Kon. Mij. van Tuinbouw en Plantkunde. Het was een lezing met lichtbeelden: gekleurde glasplaatjes die elk apart in de projector gingen. Toen zag ik voor het eerst bergen met daarop groeiend de mooiste Alpenplanten. Het was mijn wens dat ik toch eens zo rijk mocht worden dat ik dat met eigen ogen zou mogen zien. En kijk, ik heb het mogen zien. Het is een voorrecht waar ik dankbaar voor ben.

Vindt u het belangrijk om uw kennis, ervaring en enthousiasme met anderen te delen?

Het is zeer belangrijk om je kennis aan anderen over te dragen. Wij hebben heel wat

stagiairs gehad en altijd geprobeerd ze iets van ons mooie vak mee te geven voor hun latere leven. Wat er van ze geworden is weten we niet, maar er zijn er twee waar wij nu veel waardering en bewondering voor hebben: Arie Peterse (Hillegom, research bloembollen) en Ronald Houtman (Boskoop, sortimentsdeskundige).

Als u nu opnieuw kon/moest beginnen, zou u dan weer de keuze voor de boomkwekerij/dendrologie maken? En waarom?

Ik heb geen spijt van mijn keuze als boomkweker, maar ik vind het wel heel jammer dat ik geen vier of vijf talen spreek. Dan zou ik dendrologisch nog meer aan mijn trekken zijn gekomen.

Heeft u nog bijzonderheden die u wilt vermelden?

Het volgende wil ik wel heel graag even kwijt. Wij zijn gelukkig nog samen en zonder de hulp en toewijding van Corrie had ik dit nooit voor elkaar kunnen krijgen.

*Boomkwekersjargon voor het planten van heesters/coniferen in de volle grond. □

De kwekerij op Texel van Rinus en Corrie Zwijnenburg
Foto: Rinus Zwijnenburg

